

27 en 30 maart 2022

De kip met de gouden eieren

Wie kijkt naar de ontwikkelingen in het buitengebied van de toeristische gemeente Oisterwijk wordt niet vrolijk. In Heukelom is met ruimte-voor-ruimte kavels het begin van de Heukelomseweg omgetoverd tot een vinex-wijkje en midden in Laag Heukelom staan enkele villa's de natuur opzichtig in de weg. Een landelijke wandeling naar café Mie Pieters voert voortaan langs Belvilla's met luxueuze chloorzwembaden. Van de beloofde inpassing in de natuur is her en der niet meer terug te vinden dan een miezerig boompje. Terecht wees een oud-inwoner van Heukelom onlangs via radiozender Q Music op de sluipende opmars van het verstedelijkte Oisterwijk in Heukelom.

En de bedreigingen voor de Natura 2000 gebieden houden voor Heukelom voorlopig niet op. De al jaren slepende strijd om de beëindiging van een veel stikstofuitstotende varkensstal aan de Oisterwijkseweg is nog altijd niet opgelost. Met behulp van de landelijke Beëindigingsregeling veehouderijlocaties én heel veel ruimte-voor-ruimte kavels hoopt het college eigenaar De Rooij te kunnen uitkopen, maar die moet dan wel eerst aan een nieuwe vergunning geholpen worden.

In Moergestel worden ruimte-voor-ruimte kavels gebouwd tegen de Reusel aan en mag een paardenfokker in het kader van het opkopen van stikstofrechten van een melkveehouderij doorgroeien naar 147 paarden.

Er gloort voor de gemeente Oisterwijk een bedrag van 2,5 miljoen euro uit de pot van de ontwikkelmaatschappij van de provincie. In ruil daarvoor moet de gemeente dan wel grond voor vijftig (!) kavels leveren waarop absurd grote villa's gebouwd mogen worden. En dus is het college naarstig op zoek naar gronden. Het Taxandria-terrein is hun grote troef, maar de provincie vindt nu juist dat dit gebied zo dicht bij Natura 2000 gebieden ligt, dat dat geen optie is. Wethouder Eric Logister (D66) wil toch doorzetten. Hij lijkt het plan van landschapsarchitect Bert Huls (en nog een aan de Vennelaan wonende architect) te omarmen om er dan maar geen woonwijk neer te zetten, maar ruime (en dus peperdure) landschappelijke kavels, waardoor de 'groenblauwe mantel' van het Natuurnetwerk Brabant intact kan blijven. We hebben gezien hoe dit jargon uitgewerkt werd op een ander voetbalterrein aan de Heisteeg: villa's met Griekse zuilen en drie of meer garages met een groot hek eromheen. De aangekondigde natuurwandelpaden voor de gewone Oisterwijker in dat gebied zijn nooit gerealiseerd. Ongetwijfeld zal het college ook de wens van de raad om varkenshouder De Rooy uit te kopen van stal halen om 'natuurvilla's' op het Taxandriaterrein door te drukken. De gronden aan de Vennelaan die grenzen aan het Taxandriaterrein waren vroeger pachtgronden waarvan de gemeente eigenaar was. Maar de neoliberale VVD-wethouder Rakhorst besloot die gronden te verkopen. Ber Koster kocht voor zijn Piet Plezier de gronden aan de Vennelaan bij de Gemullehoekenweg. Nu hebben een projectontwikkelaar en cabaretière Karin Bruers de troeven daar in handen. Aan de andere zijde van het Taxandria-terrein bevinden zich gronden die eigendom zijn van Bert Huls, maar de gemeente heeft - dachten wij - destijds wel geregeld dat die gronden bij verkoop eerst aan de gemeente moeten worden aangeboden. Dan liggen er nog de sportvelden van TECO (die mogelijk in de toekomst ooit zal fuseren met Sla Raak) en de rugbyclub. Het college heeft er dus alle belang bij alle sportactiviteiten daar te verplaatsen naar Den Donk.

Nog dichterbij Natura 2000 ligt het AZC. Is het niet erg opzichtig dat in de deal met het COA nu komt te staan dat van de daar te bouwen stenen (!) woningen er 50 gereserveerd moeten worden voor sociale woningbouw? Het lijkt erop dat het college daarmee voorsorteert op bebouwing op het Taxandria-terrein. Want als er gebouwd kan worden op het AZC dan toch zeker ook op het Taxandria-terrein.

En dan is tenslotte de nog verder in Natura 2000 gebied liggende camping De Reebok nog altijd niet verplaatst. De beheerder heeft nu voor de zoveelste keer uitstel gekregen van het college en wel tot 15 december 2023. Ook het Staalbergven gaat overigens voorlopig niet terug naar de natuur.

In 2016 oordeelde de Raad van State al dat Oisterwijk zijn bestemmingsplan buitengebied moest repareren. Dat is nog altijd niet gebeurd. Er wordt voortdurend een postzegelpolitiek gevolgd waarbij dan de belangen van de atletiekvereniging prevaleren, dan de belangen van een boer, dan die van een projectontwikkelaar. Maar nooit die van de natuur! Wethouder Logister lijkt het al heel wat te vinden als de natuur niet al te veel te lijden heeft van woningbouw. Waarom gaat Logister en het 'groene' D66 niet voor de robuuste natuurvisie, uitgedragen door de Brabantse Milieu Federatie van partijgenote Femke Dingemans?

Ook in de gemeenteraad is het oorverdovend stil als het gaat om een alomvattende visie op het buitengebied. Terwijl dat van oudsher toch de kip met de gouden eieren is voor de gemeente op economisch, ecologisch en sociaal gebied. En dat terwijl we bovendien in een cruciale fase zitten waarin door allerlei bouwplannen de natuur en de biodiversiteit in Oisterwijk hollend verder achteruit dreigt te gaan. Nota bene VVD-raadslid Patrick Simons moest het college erop wijzen dat verkoop van verpachte gronden in het buitengebied (in dit geval de manege aan de Moergestelseweg) misschien toch niet zo'n goed plan is.

Helaas hebben opeenvolgende colleges die gouden kip al geslacht. Het komt er nu op aan dat er mensen opstaan die de natuur een handje helpen, dwars tegen projectontwikkelaars, architecten en de ruimte-voor-ruimte apologeten in. En bouwen dient ook te gebeuren, maar niet voor de happy few in de schaarse natuur, maar betaalbaar in de kernen van de dorpen.

Inclusief BTW

Het gemeentebestuur wil Heukelom en het Klompven-gebied (Taxandria-terrein) volgens de in april door de raad te behandelen woonzorgvisie verder volplempen met villa's. Anno 2022 heet dat natuurlijk geen villabouw meer maar 'natuurinclusief bouwen'. Dat klinkt namelijk 'groen', waarmee ook het gezicht van D66 in dit college gered kan worden. We hebben niks tegen natuurinclusief bouwen. Integendeel! Tenminste wanneer dat aan de definitie voldoet van 'duurzaam bouwen', waarbij een bouwwerk bijdraagt aan de lokale biodiversiteit en natuurwaarden. Wanneer het bijdraagt aan de kwaliteit van de leefomgeving, de gezondheid van de bewoners, bevordering van sociale contacten, het temperen van de hitte in de dorpen en vermindering van de luchtvervuiling. Deze definitie hanteert namelijk het gemeentebestuur van Amsterdam.

Maar wat verstaat het Oisterwijkse gemeentebestuur onder natuurinclusief bouwen? We lezen in de woonzorgvisie: 'De kenmerkende bosrijke omgeving van Oisterwijk is niet van nature ontstaan, maar door ingrepen van de mens (gerichte aanplanting en het stoppen met begrazing van heidevelden door schapen). Plekken die we nu als waardevolle natuurgebieden zien. Op sommige plekken zijn zeer gewilde woongebieden in het groen ontstaan, zoals de wijk Klompven. De komende jaren willen we opnieuw door menselijk ingrijpen aan de randen van onze dorpen een nieuwe parkachtige, groene omgeving creëren, in combinatie met nieuwbouw van woningen in verschillende prijssegmenten en woontypologieën. De ambitie is om bos, water en wonen met elkaar in balans te brengen, op een manier die past bij de historische ontwikkeling van Oisterwijk'.

Wat verstaan we onder natuur-inclusief bouwen?

De kenmerkende bosrijke omgeving van Oisterwijk is niet van nature ontstaan, maar door ingrepen van de mens (gerichte aanplanting en het stoppen met begrazing van heidevelden door schapen). Plekken die we nu als waardevolle natuurgebieden zien. Op sommige plekken zijn zeer gewilde woongebieden in het groen ontstaan, zoals de wijk Klompven.

De komende jaren willen we opnieuw door menselijk ingrijpen aan de randen van onze dorpen een nieuwe parkachtige, groene omgeving creëren, in combinatie met nieuwbouw van woningen in verschillende prijssegmenten en woontypologieën. De ambitie is om bos, water en wonen met elkaar in balans te brengen, op een manier die past bij de historische ontwikkeling van Oisterwijk.

Je gelooft je ogen en oren toch niet! Bos, water en wonen in balans brengen op een manier die past in de historische ontwikkeling? In 1912 en in de jaren dertig van de vorige eeuw zijn er projectontwikkelaars geweest die bouwden of wilden bouwen op de heide en in de bossen. Niet om iets in balans te brengen maar puur voor de winst. Een Limburgs consortium wilde het complete landgoed De Hondsborg bebouwen, maar kwam gelukkig niet verder dan wat villa's aan de Moergestelseweg. Op het landgoed De Gemullehoeken verrees dankzij een Eindhovense projectontwikkelaar én de Oisterwijkse architect Visser, nota bene ook socialistisch raadslid in Oisterwijk, het Klompven, inclusief de uitgegraven vijver. Dankzij ingrijpen van Natuurmonumenten is toen verdere bebouwing van die landgoederen uitgebleven, mede doordat ook het Staalbergven en omgeving door Natuurmonumenten werd aangekocht. De toenmalige burgemeester Verwiel steunde Natuurmonumenten, de gemeente Oisterwijk droeg zelfs in financiële zin bij aan de actie om villabouw daar te voorkomen. Dat is ook waarom die Oisterwijkse bossen en vennen zo prominent in de historische canon van Oisterwijk staan. Maar toeval of niet, die canon wordt nu herschreven met steun van burgemeester Janssen.

En nu 110 jaar verder, dreigt het gemeentebestuur Heukelom en het Taxandria-terrein te willen ontwikkelen tot een parkachtige omgeving. Waar Amsterdam natuurinclusief bouwen in de stad doet, met toename van biodiversiteit daar, kiest Oisterwijk voor bouwen in het buitengebied en betekent natuurinclusief hier feitelijk dat de natuur wordt verrijkt met stenen.

De gemeenten Oisterwijk en Tilburg werken aan een koersdocument waarin een 'duurzame verstedelijking' van het gebied Berkel-Enschot, Udenhout, Biezenmortel, Haaren, Oisterwijk, Moergestel wordt uitgewerkt. Het komt neer op de bouw van 5000 woningen waarvan 2000 op Oisterwijks grondgebied (een groot deel daarvan zal waarschijnlijk in Pannenschuur 6 komen, waarmee ook de laatste restjes groen van Kerkhoven verdwijnen).

Dat natuurinclusief bouwen moet dan wel, althans volgens de woonzorgvisie, vooral plaatsvinden in het betaalbare segment. Ziet u het voor zich dat straks onze jongeren met een smalle portemonnee kunnen gaan wonen op het Taxandria-terrein of in Heukelom?

Wij niet! Er wordt daar wederom gebouwd in de natuur voor de superrijken. Maar wel 'inclusief'! Voor de D66 wethouder is er in de woonzorgvisie het toverwoord 'natuurinclusief' en voor de VVD-wethouder het toverwoord 'inclusief BTW'. Laten we hopen dat Natuurmonumenten haar stunt uit 1912 kan herhalen en deze neoliberalen van 2022 de pas afsnijdt.

Volg de RRT en Burrie ook op Twitter en Facebook:

<http://twitter.com/rooieroepoeter>

http://twitter.com/_Burrie_

<https://www.facebook.com/De-Rooie-Roepoeter-1715319242122458/>